

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ivsti Baronii Veteracastrensis SS. Th. Et I. V. D.
III[ustrissi]mo Arch[iepisco]po Moguntino à Consilijs.
Epistolarvm Sacrarvm Ad Pontificem Max. Et Amplissimos
Cardinales &c. Libri VI**

Baronius, Justus

Mogvntiae, 1605

Epistola VIII. Ivstvs Baronivs Veteracastrensis N. N. Sanam & constantem
mentem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70614)

tui, sed mox pro summa clementia sua sa-
 nauit, dato altero pari virtute præclaro, ita
 vt eum plane ad cœlestem gloriam euoca-
 tum, non ereptum nobis dicere debeamus.
 Ego vero ob electionem optimam ac opta-
 tissimam eo etiam nomine non mediocri-
 ter sum lætatus, tum tua causa, tum aliorum
 ad Ecclesiam redeuntium. Nam parentem
 ac patronum qualem voluistis, nacti estis.
 De *Husmanno* quæ scripsisti pergrata, &
 speramus meliora indices. Cum N. N. de re
 tua egi, sumusque ambo in hoc intenti, vt
 æquissimo desiderio tuo satisfiat. Dedit mi-
 hi *Ill^mus Baronius* libellum à te missum, cui
 non est cur plura modo, sed felicia quęcun-
 que precor finem faciens. Romæ die 27.
 Martij M.DCIV.

EPISTOLA VIII.

IUSTVS BARONIVS VETERA-
 castrensis N. N. Sanam & constan-
 tem mentem.

ACCERI nuper tuas quasdam, amicas
 satis, sed sine die quod aiunt *et consule*.
 Quod quo consilio feceris, nondum con-
 iicio. Si festinatione, bene est, ego idem mi-
 hi interdum accidisse memini. Sed interea
 haud dubijs sermonibus percepi, te nescio
 quid remoræ & tentationum in fidei curri-
 culo

culo sustinuisse. Quod eo facilius credidi,
quia & huiusmodi aliquid litteræ tuæ, sub
verborum tamen inuolucro innuebant. Id
si est, doleo, & quanquam medicus parum
nobilis sum, præsens tamen vulneri tuo,
quam absens medicinam afferre malo. Non
equidem puto vllum tibi doctrinæ Catho-
licæ caput suspectum esse posse, qui ipse va-
ria vetustatis lectione percepisti, quàm fir-
mo censensu vniuersa antiqua Ecclesia per
XV. ordine secula Catholicæ nobis fidei
societate cohæreat: quanto odio omnes ab
Romana S. Petri, tanquam noui *Aaronis* sede
diuaticantes profecuta sit: quantis laudib⁹
*S. Irenæus, Cyprianus, Ambrosius, Augusti-
nus, Hieronymus, Chrysostomus, Basilus, Gre-
gorius, &c.* Pontificem Max. tanquam cer-
tissimam in omni hærese non tempestate an-
choram extulerint, probarint, commenda-
rint: ad eò vt^a *S. Cyprianus* vno hoc com-
pèdio artificiosissimè ac felicissimè omnes
controuersias dirimi posse statuat: vt quid-
quid successorum *S. Petri* voce damnetur,
diuino oraculo damnatum statui debeat:
quidquid eorundem suffragio comprobe-
tur, de Christi ipsius mente profectum cre-
di oporteat. Respiciens scilicet *S. Martyr* ad
ea, quæ in^b Deuteronomio *Moyse*, in^c *Ma-
lachia Propheta*: in^d *Matthæo Christus*: in^e
priori ad *Timotheum Apostolus* grauissi-
mè sanctissimeque scripta reliquerunt.

^a Lib. de
vniuersitate Ec-
cles. cap. 3.

^b Deut. 17.
8. 9.

^c Malach. 2.

7.

^d Matth. 18.

17.

^e 1. Tim. 3.

12. 13.

Iam

Iam morum aliquod si offendiculū pas-
 fuses, cogita ^f *Iliacos intra muros peccari* & ^f *Horat lib.*
 extra: cogita & nostrates homines esse, à ^{1. Epist. 2. ad}
 quibus ² *nil humani alienum putandum sit.* ^{Loll.}
 Quid enim Christus? ^h *Supra Cathedram* ^g *Terent.*
Moyse inquit, sederunt Scribe & Pharisei. ^b *Matth. 23*
omnia ergo quaecumq; dixerint vobis, servate ^{2.}
& facite, secundum opera verò eorum nolite
facere. Dicunt enim & non faciunt. Denique
 cogita, si quis accurata velit vtrosque truti-
 na perfitare, duplo triploque melius apud
 nos viui, quam apud *Caluianos* istos aut
Lutheranos Libertinos, qui quod in nobis
 damnant, ipsi liberius perpetrant, sine ieiu-
 nijs, sine eleemosynis, sine orationibus, si-
 ne castitate & voluntaria paupertate licen-
 tiosissimè viuētes, haud secus ac si ⁱ *Cū morte* ⁱ *Isai. 28. 35.*
foedus percussissent, & cum inferno pactum.
 Extra hæc siquid sit, quod te offendat, ego
 quidem cognoscere ex te aueo, coniectare
 vero nullo modo possū. Scribe ad nos, ve-
 ni ad nos, consule nos, non ita inopes ratio-
 num Theologos nostros inuenies, quin
 scrupulos tibi tuos leniter contusuri, & tu-
 tæ tranquillæque conscientia oleum infu-
 suri sint. Si tu quid reclamantis animi ge-
 stasti, quæso te cur non emollisti ante? Cur
 non medicis animæ tuæ aperuisti, vt in tem-
 pore vomitam tuā secarent, linirent, sana-
 rent? Nunc posteaquam te sanum exhibui-
 sti,

fti, sanus Ecclesiæ limina intrauisti, turpiter
 resilis, & non vsque quaque benè tibi esse
 quiritaris. Ó si tu cogitares, quantæ hic in-
 famiæ notam, quanti periculi aleam incur-
 reres, qui matrem tui conuersione exultan-
 tem mœrore iterum percutis, animulam
 Christo oblatam Diabolo postliminio red-
 dis, fratres sensim bono exemplo tuo cui-
 gilantes, raptim malo exemplo tuo in Le-
 thargum calamitosissimum reuocas, tibi
 deniq; ipsi secunde pœnitentiæ fores occlu-
 dis: heu heu quã tui te facti pœniteret, quã
 tæderet, quam puderet! Reuoca per Deum
 animum, calca Diabolum, subige tentatio-
 nes, magno Ecclesiæ pharmaco, quam *Ca-*
tholicam te credere, non Calvinianam, non
Lutheranam, Symbolum Apostolicum do-
cuit: aut si hæc medela infirmior, robur ad-
de ex præclarissimis S. Augustini, Cypriani
Tertulliani tractatibus, Præscriptionibus me-
is insertis. Quos ubi attentè diligenterque
legeris, iuro tibi, nisi cæcus fataliter esse
velis, haud vnum diem Calvinianum istum
funem trahere poteris.

Obijciunt quædam isti, ad quæ tu non
 satis tibi videris respondere? Quid tum? Tu
 ne putas quosuis nostrum qualuis istorum
 strophas soluere posse? Vix olim, vix hodie
 plebs Christianorum omnes *Philosophorum,*
Arianorum aculeos retundere potest: non
 aliquo

aliquo istorum robore, sed sua infirmitate,
aut parum exercitato ingenio. Sicut^k *In pugna pugilum & gladiatorum plerunque non quia fortis est, vincit quis, aut quia non potest vinci: sed quoniam ille qui victus est, nullis viribus fuit. Ad eum idem ille victor bene valenti postea comparatus, etiam superatus recedit. Non aliter hereses de quorundam infirmitatibus habent, quod valent, nihil valentes, si in bene ualentem fidem incurrant. Ac tales quidem valentes homines, tales sublimioris eruditionis & spiritus viri nequaquam nobis desunt, qui omnes istorum, quas tu a heneas putas demonstrationes, haud secus ac telas araneorum distando quasi dissipare, concerpere, & in cineres puluereque comminuere possunt. Fac periculum mihi N. mitte aliquod huiusmodi ferreum tuorum argumentum: nisi Theologi id nostri tuo ipsi iudicio solide viriliterque confecerint, ego permitto ut quocunque te impetus rapuerit, libere eas. Aliud est, Theologiae limina quotidie terere, aliud de mense vel anno semel è longinquo fores eius salutare: alij S. Thome nerui, alij Locorum Musculi aut Philippi stipulae sunt. Quid multa? Vnum tu forte argumentum attulisti, in quo dissoluen- do quia tardiores fuere nostri, de ceteris etiam diffusus es. Argumentum id sumptum fuit è loco Promotionis. Nonne si ve-*
rum

*Terull.
de Praeser.
cap. 3.*

rum fateri vis, acurem tetigi. At tu parum fortis miles es, qui hoc bacillo cecidisti. Primum pro studiorum tuorum ratione, non ita possunt semper nostri, ut volunt. Deinde si possint, putas ne quandoq; non magna in hominibus promouendis cautione opus esse, quorum multi ^l cum videntur stare, cadunt, multi cum videntur progredi, resiliunt. Tandem nec de te omnium dierum sol occiderat. Tene tantum stationem, quam accepisti, redi, ^m ne alium accipiat coronam tuam. Ni redieris, maculam leuitatis & perfidiae nemini inures turpiorem, quam tibi & liberis tuis, quibus nusquam nec Catholici nec haeretici plenam adhibebunt fidem. Quod ne tibi malum eueniat, Deum trinum & omnes Sanctos oro: quos Catholicae etiam Ecclesiae propitios fore, gloriamq; eius & amplitudinem ad latiores semper fines propagaturos scio, si vel tu maximè ad antiquum, quod haud spero, ingenium sis rediturus. Vale mi N. & vehementiae affecti animi ignosce, qui vbi dolet, tibi dolet, vbi exultat, tibi exultat. Vale iterum. Mo-

gunr. 3. Calend. Maij.

M. DCIV.

EPI-

2. Cor. 10. 12

m Apoc. 3.
11.